

Dosarul nr. 3r-269/21

Prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul central – I. Dadu

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Minciuna, E. Palanciuc, I. Muruianu

DECIZIE

14 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Maria Ghervas

examinând recursul depus de către Consiliul sătesc Fîrlădeni, raionul Hîncești, reprezentat de Tudor Roman,

în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea depusă de către Tatiana Agaci împotriva Primăriei și Consiliului sătesc Fîrlădeni, raionul Hîncești și Comisiei de licitație cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunului imobil,

împotriva încheierii din 21 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea Consiliului sătesc Fîrlădeni, raionul Hîncești, cu privire la repunerea în termen a apelului și în temeiul art. 236 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ s-a declarat inadmisibil apelul depus de către Consiliul sătesc Fîrlădeni, raionul Hîncești, împotriva hotărârii din 05 septembrie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul central, din motiv că a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1) din Codul administrativ,

constată:

La 12 noiembrie 2018, Tatiana Agaci, reprezentată de avocatul Natalia Ctitor, a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Primăriei și Consiliului sătesc Fîrlădeni, raionul Hîncești și Comisiei de licitație, prin care a solicitat:

- obligarea Primăriei și Consiliului sătesc Fîrlădeni, raionul Hîncești și Comisiei de licitație să perfecteze și să încheie contractul de vânzare-cumpărare a imobilului „clădirea fostei grădinițe de copii sub formă de material de construcție”, cu numărul cadastral xxx, care potrivit rezultatelor licitării, consemnate în procesul-verbal nr. 1 din 24 august 2015, a fost procurat de reclamantă;

- încasarea din contul Primăriei și Consiliului sătesc Fîrlădeni, raionul Hîncești și Comisiei de licitație în beneficiul său a sumei de 10 000 de lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral;

- compensarea cheltuielilor de judecată.

La 23 aprilie 2019, Tatiana Agaci, reprezentată de avocatul Natalia Ctitor, a depus cerere de modificare a pretențiilor din acțiune, prin care a solicitat:

- recunoașterea dreptului de proprietate asupra construcției cu suprafața de 371,9

m.p., cu numărul cadastral xxx, amplasată pe str. Xxx, s. Fîrlădeni, raionul Hîncești (f.d. 18-19).

Prin hotărârea din 05 septembrie 2019 a Judecătorei Hîncești, sediul central, s-a admis acțiunea depusă de către Tatiana Agaci și s-a recunoscut dreptul de proprietate al acesteia asupra construcției cu suprafața de 371,9 m.p., cu numărul cadastral xxx, amplasată pe str. Xxx, s. Fîrlădeni, raionul Hîncești (f.d. 25).

La 11 august 2020, Consiliul sătesc Fîrlădeni, raionul Hîncești, reprezentat de Tudor Roman și de avocatul stagiar Victor Cojocari, a depus apel împotriva hotărârii din 05 septembrie 2019 a Judecătorei Hîncești, sediul central, prin care a solicitat repunerea în termenul de apel și casarea integrală a hotărârii atacate, cu adoptarea unei decizii noi de respingere a acțiunii, ca neîntemeiată (f.d. 31-33).

În argumentarea cererii de repunere în termen a invocat că, la 21 ianuarie 2021, a avut loc ședința extraordinară a Consiliului sătesc Fîrlădeni, raionul Hîncești, în cadrul căreia urma a fi examinată *inter alia* cererea intimă Tatiana Agaci cu privire la permiterea procurării terenului aferent construcției cu numărul cadastral xxx.

Consiliul sătesc Fîrlădeni, raionul Hîncești, a menționat că anume la 21 ianuarie 2021 a aflat despre hotărârea din 05 septembrie 2019 a Judecătorei Hîncești, sediul central, și că în baza acesteia Tatiana Agaci deține dreptul de proprietate asupra construcției indicate.

Prin încheierea din 21 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea depusă de către Consiliul sătesc Fîrlădeni, raionul Hîncești, cu privire la repunerea în termen a apelului și, în temeiul art. 236 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ, s-a declarat inadmisibil apelul depus de Consiliul sătesc Fîrlădeni, raionul Hîncești, împotriva hotărârii din 05 septembrie 2019 a Judecătorei Hîncești, sediul central, din motiv că a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1) din Codul administrativ (f.d. 82-91).

La 20 mai 2021, Consiliul sătesc Fîrlădeni, raionul Hîncești, reprezentat de Tudor Roman, a depus prin intermediul oficiului poștal la Curtea de Apel Chișinău recurs motivat împotriva încheierii din 21 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 96-98, 99).

În motivarea recursului a indicat că examinarea admisibilității cererii de apel și examinarea cererii de repunere în termenul de apel urma a fi efectuată în conformitate cu Codul de procedură civilă, dar nu cu Codul administrativ.

Respectiv, instanța de apel a aplicat legea care nu trebuia să fie aplicată, deoarece la soluționarea cererii de repunere în termenul legal de declarare a apelului urma a se călăuzi de prevederile art. 116 din Codul de procedură civilă.

Recurentul Consiliul sătesc Fîrlădeni, raionul Hîncești, reprezentat de Tudor Roman, a solicitat prin cererea de recurs casarea încheierii din 21 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău și restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău spre rejudecarea problemei soluționate prin încheierea casată.

În corespundere cu articolul 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată, care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul

judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Instanța de recurs consideră că recurentul Consiliul sătesc Fîrlădeni, raionul Hîncești, s-a conformat prevederilor legale și a respectat termenele instituite de legiuitor la art. 242 din Codul administrativ, deoarece conform avizului de recepție a corespondenței DS8001692350AS încheierea motivată a Curții de Apel Chișinău i-a fost notificată la 25 mai 2021 (f.d. 93), iar recursul motivat a fost depus prin poștă la 20 mai 2021 (f.d. 96-98, 99).

Prin prisma articolului 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curților de apel.

Potrivit articolului 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Examinând recursul depus, prin prisma argumentelor invocate de recurent și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept pertinente speței, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a-l respinge, cu menținerea încheierii instanței de apel, din motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care respinge recursul.

Cercetând starea fapt în baza materialelor și lucrărilor dosarului, Colegiul constată prin corespondența DS3401125553AS Consiliului sătesc Fîrlădeni, raionul Hîncești, i-a fost notificată copia cererii de chemare în judecată, copia încheierii judecătorești de primire a cererii de chemare în judecată spre examinare și copia încheierii prin care s-a stabilit ședința de pregătire pentru dezbateri pentru data de 14 decembrie 2018, precum și citația pentru această ședință de judecată (f.d. 13, 14, 15 și 16).

Însă, conform materialelor cauzei, inclusiv a procesului-verbal al ședinței de judecată, reprezentantul Consiliului sătesc Fîrlădeni, raionul Hîncești, nu s-a prezentat nici la o ședință de judecată.

La 05 septembrie 2019, Judecătoria Hîncești, sediul central, a pronunțat public, în lipsa reprezentantului Consiliului sătesc Fîrlădeni, raionul Hîncești, hotărârea prin care a admis acțiunea (f.d. 25).

Conform scrisorii de expediere a actului judecătorec cu nr. de ieșire 13-669-06, la 06 septembrie 2019, Judecătoria Hîncești, sediul central, a expedit participanților la proces, inclusiv și Consiliului sătesc Fîrlădeni, raionul Hîncești, pentru notificare copia dispozitivului hotărârii din 05 septembrie 2019 (f.d. 27).

La 16 februarie 2021, reprezentantul Consiliului sătesc Fîrlădeni, raionul Hîncești, a depus la Judecătoria Hîncești, sediul central, cerere prin care a solicitat acordarea posibilității să ia cunoștință de materialele cauzei și să facă copii de pe acestea (f.d. 28).

La 11 august 2020, Consiliul sătesc Fîrlădeni, raionul Hîncești, reprezentat de Tudor Roman și de avocatul stagiar Victor Cojocari, a depus apel împotriva hotărârii din 05 septembrie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul central, prin care a solicitat repunerea în termenul de apel și casarea integrală a hotărârii atacate, cu adoptarea unei decizii noi de respingere a acțiunii, ca neîntemeiată (f.d. 31-33).

Prin încheierea din 21 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea depusă de către Consiliul sătesc Fîrlădeni, raionul Hîncești, cu privire la repunerea în termen a apelului și, în temeiul art. 236 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ, s-a declarat inadmisibil apelul depus de Consiliul sătesc Fîrlădeni, raionul Hîncești, împotriva hotărârii din 05 septembrie 2019 a Judecătorei Hîncești, sediul central, din motiv că a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1) din Codul administrativ (f.d. 82-91).

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 21 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs a constatat că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural.

În conformitate cu articolul 232 din Codul administrativ, (1) apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

(2) Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Potrivit articolului 236 alin. (1) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

În corespundere cu art. 236 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ apelul se declară inadmisibil în special când apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1).

Prin prisma art. 237 alin. (1) din Codul administrativ, prevederile art. 65 alin. (1)-(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

Articolul 65 din Codul administrativ prevede la alin. (1) că dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.

Instanța de recurs învederează că termenul de procedură instituit de legiuitor pentru demararea căii de atac în ordine de apel în contenciosul administrativ este prevăzut de o normă imperativă – art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, prin prisma căreia începutul curgerii termenului de depunere a apelului este determinat doar de un singur eveniment – pronunțarea dispozitivului hotărârii.

Prin urmare, momentul notificării/comunicării dispozitivului hotărârii judecătorești participanților la proces nu influențează data de când începe să curgă termenul de 30 de zile de contestare a hotărârii judecătorești prin depunerea cererii de apel.

Din această ipoteză rezultă că participanții la proces, care nu au participat la pronunțarea hotărârii judecătorești, fiind interesați în soarta soluționării litigiului în care sunt implicați, trebuie să demonstreze un rol activ, manifestând comportament de bună-credință față de drepturile și obligațiile sale procedurale.

La capitolul dat Colegiul consideră relevant că, în speță, Consiliului sătesc Fîrlădeni, raionul Hîncești, i-a fost notificată copia cererii de chemare în judecată, copiile încheierilor judecătorești prin care a fost primită spre examinare cererea de chemare în judecată a Tatiane Agaci și s-a stabilit ședința de pregătire pentru

dezbateri pentru data de 14 decembrie 2018, precum și citația pentru această ședință de judecată (f.d. 13, 14, 15 și 16). Respectiv, în condițiile speței Consiliul sătesc Fîrlădeni, raionul Hîncești, nu pot invoca necitarea, deoarece instanța de judecată și-a îndeplinit obligația pozitivă de a-l înștiința în mod legal despre acțiunea depusă și data ședinței de judecată.

Astfel, în cazul în care Consiliul sătesc Fîrlădeni, raionul Hîncești, nu a dorit să participe la examinarea cauzei în prima instanță, trebuia să facă uz de toate drepturile sale procedurale pentru a lua cunoștință despre rezultatele ședințelor de judecată și drept consecință de hotărârea judecătorească pronunțată asupra fondului litigiului.

Mai mult ca atât, Colegiul observă faptul că, la 06 septembrie 2019, Judecătoria Hîncești, sediul central, a expediat Consiliului sătesc Fîrlădeni, raionul Hîncești, pentru notificare copia dispozitivului hotărârii din 05 septembrie 2019 la adresa de corespondență indicată în cererea de chemare în judecată (f.d. 27).

Aderent, instanța de recurs învederează că hotărârile judecătorești, pronunțate de judecătorii și de curțile de apel, sunt transferate din Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor pe portalul unic al instanțelor de judecată, în regim real (pct.7-8 și 17 din Regulamentul privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 658/30 din 10 octombrie 2017).

Potrivit acestor prevederi, scopul existenței portalului național al instanțelor de judecată îl constituie susținerea unui mediu informațional virtual și accesibil pentru cetățeni. Informațiile publicate pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție includ lista cauzelor fixate pentru judecare, hotărârile instanței de judecată, citațiile în fața instanței și alte informații relevante pentru justițiabili.

Astfel, din informația plasată pe portalul național al instanțelor de judecată rezultă că dispozitivul hotărârii din 05 septembrie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul central, a fost plasat și publicat pe portal la 09 septembrie 2019 [https://jhn.instante.justice.md/ro/court-decisions?dossier_number=32-3-7425-14122018&type=Any&apply_filter=1].

În această ordine de idei, Colegiul nu poate accepta poziția Consiliului sătesc Fîrlădeni, raionul Hîncești, precum că a fost în imposibilitate de a ataca cu apel hotărârea Judecătoriei Hîncești, sediul central, deoarece nu cunoștea despre existența acestei hotărâri.

Colegiul consideră că, prin prisma art. 24 alin. (1) din Codul administrativ coroborat cu art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, reclamantul Consiliul sătesc Fîrlădeni, raionul Hîncești, avea obligația prezumată de a manifesta diligență și atitudine activă și la un interval rezonabil de timp să se intereseze prin mijloace eficiente care este soarta prezentului litigiu, la ce etapa se află examinarea lui, dacă a fost sau nu pronunțată hotărârea și care este soluția pronunțată prin această hotărâre. Or, această acțiune procesuală era vital necesară pentru întreprinderea măsurilor de protejarea a dreptului Consiliului sătesc Fîrlădeni, raionul Hîncești, de acces la instanță și declararea în termen a căii de atac (apelul), în caz contrar intervenind *uno actu* aplicarea, cu titlu de sancțiune procedurală, declararea apelului inadmisibil în temeiul art. 232 alin. (1) coroborat cu art. 236 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ.

Cu privire la acest aspect Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat în cauza Van Harn v. Germania (nr.7557/03 din 11 septembrie 2007) că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

Conjunctura relevată certifică faptul că, în speță, nu se profilează circumstanțe care ar justifica omiterea termenului procedural de declarare a apelului. Or, neparticiparea Consiliului sătesc Fîrlădeni, raionul Hîncești, care avea calitatea procesuală de pârât, la examinarea cauzei nu constituie motiv viabil de omitere a termenului procedural de declarare a apelului.

Ba mai mult ca atât, Colegiul opinează că perioada de timp de 30 de zile de la momentul pronunțării dispozitivului hotărârii Judecătoriai Hîncești, sediul central, constituie un termen rezonabil și suficient pentru ca pârâtul – autoritatea publică Consiliul sătesc Fîrlădeni, raionul Hîncești, să se fi interesat de soarta prezentului dosar și dacă a fost sau nu pronunțată hotărâre asupra fondului cauzei, pentru a putea face uz de dreptul său procedural de a depune apel nemotivat împotriva acestei hotărâri.

Or, legiuitorul a instituit termen imperativ pentru exercitarea căii de atac, asigurând astfel stabilitatea raporturilor juridice dintre părți și evitarea incertitudinii pentru o perioadă îndelungată de timp, în care apar, derulează și se modifică o complexitate de relații dintre părți sub egida unor norme de drept distincte. Deci, admiterea exercitării unei căi de atac în afara termenului legal ar constitui o încălcare a principiului legalității și securității raporturilor juridice și respectiv, o soluție inadmisibilă în conjunctura ordinii de drept naționale.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat în jurisprudența sa că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac, urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. Or, aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume să garanteze securitatea juridică fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza Brumărescu v. România, cauza Marckx v. Belgia).

La fel, în cauza Ponomaryov v. Ucraina Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că, deși în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Relaționând circumstanțele constatate textelor legale precitate, Colegiul conchide că instanța de apel just a ajuns la concluzia netemeinicii cererii Consiliului sătesc Fîrlădeni, raionul Hîncești, cu privire la repunerea în termenul de apel împotriva hotărârii din 05 septembrie 2019 a Judecătoriai Hîncești, sediul

central. Or, apelantul Consiliul sătesc Fîrlădeni, raionul Hîncești, nu a indicat în cererea de repunere în termenul de apel niciun motiv, care ar fi justificat omiterea acestuia, limitându-se doar la expunerea unor argumente generice, care de fapt nu sunt în stare să influențeze situația reală din speță și normele legale imperative.

Toate aceste fapte circumscrise denotă caracterul declarativ al argumentelor Consiliului sătesc Fîrlădeni, raionul Hîncești, referitor la necesitatea repunerii în termen a apelului împotriva hotărârii din 05 septembrie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul central, precum și lipsa diligenței și interesului acestuia față de prezenta cauză.

În lumina acestor circumstanțe, Colegiul ajunge la concluzia că instanța de apel întemeiat a declarat inadmisibil apelul depus de către Consiliul sătesc Fîrlădeni, raionul Hîncești, împotriva hotărârii din 05 septembrie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul central.

Conjunctura situației de fapt constatată de instanța de recurs și concluziile trase profilează netemeinicia recursului și necesitatea respingerii acestuia.

Conform articolelor 193, 194, 241 și 243 alin. (1) lit. b), (2) și (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul depus de către Consiliul sătesc Fîrlădeni, raionul Hîncești, reprezentat de Tudor Roman.

Se menține încheierea din 21 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea depusă de către Tatiana Agaci împotriva Primăriei și Consiliului sătesc Fîrlădeni, raionul Hîncești și Comisiei de licitație cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunului imobil.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nina Vascan

Maria Ghervas